

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Magyarsarlós Község
Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	40
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	43
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	50
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	53
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	54
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	55
1. A HEP IT részletei.....	55
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	55
Jövőképünk.....	56
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	57
3. Megvalósítás.....	60
3.1 A megvalósítás előkészítése	60
3.2 A megvalósítás folyamata	60
3.3 Monitoring és visszacsatolás	63
3.4 Nyilvánosság	63
3.5 Kötelezettségek és felelősség	64
3.6 Érvényesülés, módosítás	65
4. Elfogadás módja és dátuma.....	66

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Magyarsarlós Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A megye területén már az őskorban is éltek emberek. Az állandó jellegű benépesedés a térségbe Krisztus_előtt 4000 körül, az újkőkorban kezdődött. A Mecsek vidékén élt lengyeli kultúra emlékei Magyarsarlóson is megtalálhatóak. Kőbalták, marokkövek tanúskodnak a völgy gazdag múltjáról, amely fekvésénél fogva az őskori ember biztonságos lakhelyéül szolgált A Krisztus előtti évezredekben várszerű telep létesült a falu fölött magasodó dombon, majd nomád vadásztörzsek költöztek a vidékre. Halottaikat hamvasztották és maradványaikat urnákba helyezték. Kunyhóik a mai falu keleti felén, a magyarsarlósi temető alatti enyhe domboldalon voltak.

Krisztus születése környékén a Dunántúlt elérte a római hódítás. Először a kereskedők jöttek, majd az ő kedvező jelentéseik nyomán megérkeztek a római hadsereg légiói. Pécs római kori elődje közigazgatási központ lett. A rómaiak korában Baranya megyén átment a korszak egyik legjelentősebb hadi útvonala, mely Triernél érte el a birodalom határát és Szávaszentdemeterig húzódott. A rómaiak a hadiút mentén erődítményeket hoztak létre, melyben helyőrségeket állomásoztattak. A feltárt régészeti leletek arra utalnak, hogy Sarlóson is volt római erődítmény. Feltételezhető azonban, hogy a rómaiak is már találtak itt települést. A római korból számos lelet került elő Magyarsarlóson.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

István király a kereszténység befogadásával megnyitotta hazánkat a nyugati műveltség előtt. A várispánságokkal lerakta a feudális állam szervezetének, a későbbi vármegyéknek az alapjait. 1009 – ben megalapította a pécsi püspökséget. Baranya vármegye akkori területén két központ volt: Baranyavár és Kos vára. Ez utóbbi Magyarsarlós Kozármisleny, Nagykozár határában álló erődítmények együttese volt. Magyarsarlóson, a mai temető mögött a „Vár Kos” dűlőben állhatott az akkori Baranya vármegye egyik legjelentősebb vára. A sarlósi vár stratégiaiul könnyen védhető, három oldalról víz, ill. mocsár vette körül. Megközelíthetősége csak É-Ny-i irányból volt lehetséges. A falunak kiemelkedő gazdasági jelentősége is volt az Árpád-kor elején. 26 féle mesterség képviselője élt a faluban, közöttük a sarlókészítők játszottak kiemelkedő szerepet. Talán innen származik a „sorlos” elnevezés, mely 1332-es okiratokban szerepel. A gazdasági fejlődésben fontos szerepet játszottak az apácák. Ők képviselték a településen azt a művelt réteget, akik az ipart, mezőgazdaságot irányították. A mai Jókai utcától keletre egy halastavat hoztak létre. A hal, bőjti étel ezért kiemelkedően fontos tápláléka volt a középkor emberének. A település súlyát mutatja, hogy kereskedők is letelepedtek itt. Ők voltak a középkori nevükön: „kálózok” a várral „szemközti”, D-i dombon építették fel házaikat. Innen látták el ipari és mezőgazdasági termékekkel a déli országrészt. 1224-ben a pécsváradi bencés apátság bérelte a települést az apácáktól. A Pécsváradi bencés apátság a kora középkor egyik legjelentősebb magyar apátsága volt. Bányát és malmot is létrehozna a településen. Kétségtelen, hogy a falu ekkor éri el legnagyobb gazdasági súlyát. Jelentősége – egyes történészek szerint – ekkor nagyobb, mint a nála kisebb és fejletlenebb Pécsé.

A falu 1543-tól török megszállás alá került, így körülményei jelentősen leromlottak. A török alatt, – bár népességének jelentős részét elvesztette – mindvégig lakott maradt. A török kiűzése után a településre a magyarok mellé horvátok és németek települnek be. Feltehetően 1750 után kezdődött meg a római katolikus templom építése, amely 1793-ra fejeződött be. Mária Terézia alatt, 1777-ben indul meg az iskolarendszerű oktatás Magyarsarlóson. Az 1800-as évek második felében jelentős fejlődésnek indul a falu, ezekben az években már három malom is üzemel a településen. A XIX. század végén felépül a magyarsarlósi gőzmalom, amely a mai sertéstelep helyén állt. A gőzmalom a kor igen magas technikai színvonalát képviselte, s fő funkciója több település ellátása volt. Megépítését a növekvő gabona termelés tette indokolttá, a vízi malmok fokozatosan háttérbe szorúlnak. A gőzmalom közelében a XX. század elején felépül a magyarsarlósi csárda is, mely a malomba érkezőknek, az úton lévőknek, de még a sarlósiaknak is fontos állomása lett. 1913 októberében, szép ünnepség keretében került felszentelésre, a közel 70 évig működő felső iskola.

Ennek a dinamikus fejlődésnek az első világháború vet véget. A falu növekedése megállt, jelentős visszaesés nem következett be, de hosszú évtizedekig stagnált a gazdaság és a lakosságszám. Az elhúzódó háború az életszínvonal romlásához, létbizonytalansághoz vezet. Nő a csonka családok száma, az elszegényedés.

A világháború végén, antant-szerb csapatok szállták meg a megye kétharmadát, így Magyarsarlóst is. A megszállók célja, hogy Baranya déli részét a Szerb- Horvát- Szlovén királysághoz csatolják.

A trianoni békeszerződés során Baranya megye déli részét elcsatolták. Az igazságtalan békeszerződés következményei mélyrehatóak voltak, végigkísérték a két világháború közötti időszakot. Az elcsatolt területek felett érzett fájdalom áthatja a politikát és a mindennapi életet is. Az elkeseredés természetes következménye lett a területi revízió és a hasonló helyzetben lévő Németországgal való katonai együttműködés.

A Horthy – korszak nemzetiségi politikája egyenlő jogokat biztosított valamennyi népcsoport számára. Bethlen István miniszterelnök a megértés és a megnyerés politikáját alkalmazta. A korszak törekvéseit jelentősen gyengítette a nagy gazdasági világválság, s a vele járó infláció, létbizonytalanság, munkanélküliség. A nehézségek ellenére fokozatosan épültek a házak a településen. 1920-ban már 120 ház található a faluban. Ennek a kibontakozó fejlődésnek a második világháború vetett véget. Magyarsarlóst is elkezdték járni a hitleri eszméket hirdető agitátorok és igyekeztek őket a különböző fasiszta szervezetekbe beszervezni. 1941-ben már éreztetik hatásukat a zsidótörvények is. A világháború során az orosz fronton 26 magyarsarlósi lakos áldozta életét. A lakosság egy része a harci események idején a környező erdőkbe húzódott, hogy elkerülje a megszálló katonák visszaéléseit.

1944. november 28-án, a hajnali órákban a szovjet csapatok elérték Magyarsarlóst. Nyugati és keleti irányból közelítették meg a falut. A Felső-hegyen sorakoztak a szovjet tankok, miközben a gyalogság Hásságy felől közeledett. A németek alig vonultak ki a falu egyik végén, a másik végén már jöttek a szovjetek. A „falufelszabadítása” azonban nem volt vértelen, a Sztrána- erdőben kisebb lövöldözés alakult ki, melynek német és orosz részről is több halottja volt. A sarlósi csárda kiürítése is megkésett. A német katonák mulatozása az estébe torkollott, a szovjetek pedig körülvették a csárdát. A lakosság igen megsínylette a két hatalom elnyomását, de a megpróbáltatások a háború végével nem múltak el. A németekkel együttműködőket meghurcolták, ez 25 családot érintett a településen. Két család került ki Németországba, a többi átmenetileg szétszóródott, majd később visszajött és visszakapta, vagy visszavásárolta elkobzott birtokát.

A II. világháború után a szovjet megszálló csapatok által hatalomra juttatott kommunista párt elnyomta a demokratikus állam berendezkedés kialakítására történt kísérletet és diktatúrát épített ki Magyarországon. Ez jelentősen meghatározza gazdasági és társadalmi fejlődését. Megváltoztak a tulajdonviszonyok, megindult az államosítás. Tervgazdálkodás, erőltetett iparosítás és téjesítés kezdődött. Mindenkire kötelezővé tették a marxista ideológia elfogadását. A falu önállóságát 1965-ben megszüntették, először Olaszhoz, majd Nagykozárhoz csatolták.

Az 1956-os forradalom Magyarsarlóson nem volt igazán érzékelhető. Az iskola falára kikerült a nemzeti színű zászló. Ezért később súlyos árat kellett fizetni. A 60-as évek elején a kistelepülésekkel szemben megnyilvánuló negatív településpolitika következtében nem adnak ki építési engedélyt. A korabeli lakosságpolitika lényege abban állt, hogy a kistelepülések fenntartása és fejlesztése nem gazdaságos. Magyarsarlós életformáját továbbra is a mezőgazdaság jellemzi. A TSZ-ek mellett lehetőség nyílik a háztáji állattenyésztésre, melynek jelentős felvevő piaca a Szovjetunió. Az állattenyésztésből befolyó plusz tőke a település külső arculatán jelentkezik. Sorban épülnek a téglaházak épületek, s a falu lassan elveszti hagyományos jellegét és elnyeri mai arculatát. 1976-ban a tudatos településromboló politika következtében megszűnik az általános iskola felső tagozata, majd néhány év múlva az alsó tagozata. Ezzel a magyarsarlósi iskola több mint 200 év működés után bezárja kapuit.

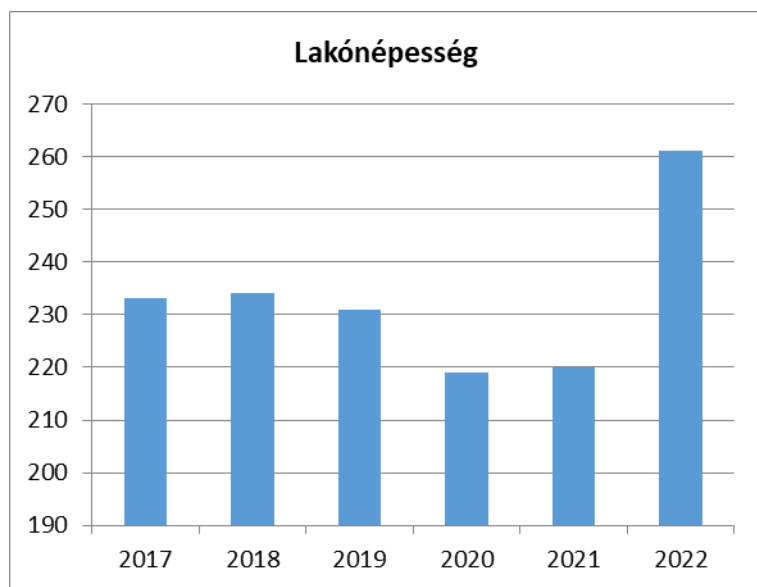
A rendszerváltás hatására a birtokviszonyok átrendeződtek. A paraszti gazdaságok újjáalakítása azonban a kellő gépesítés hiányában nem érte el a várt hatást, így az a sajátos helyzet alakult ki, hogy a birtokviszonyok, csak papíron változtak. A földek nagy részét Magyarsarlóson továbbra is az átalakult Termelőszövetkezet művelte.

Külső piac hiányában a háztáji gazdaságok leépültek. A mezőgazdaságból élők száma jelentősen lecsökkent a településen, nagy részük az iparban talált új megélhetést. A rendszerváltás a közigazgatást is átalakította. Az önkormányzati törvény 1990-ben életre biztosítja a települések önállóságát. Ezzel Magyarsarlós jövője, történetének alakítása ismét az itt élők kezébe került.

Demográfia

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	233	bázis év
2018	234	100,43%
2019	231	98,72%
2020	219	94,81%
2021	220	100,46%
2022	261	118,64%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

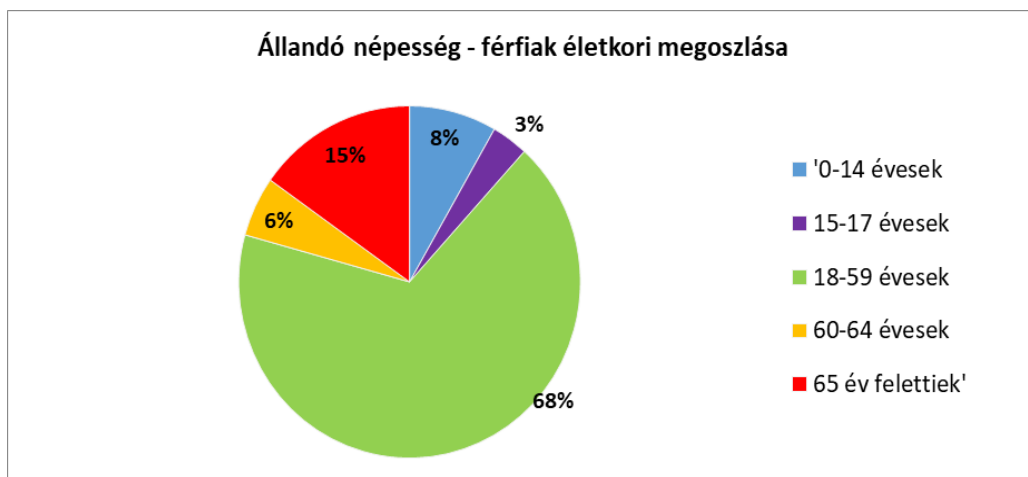

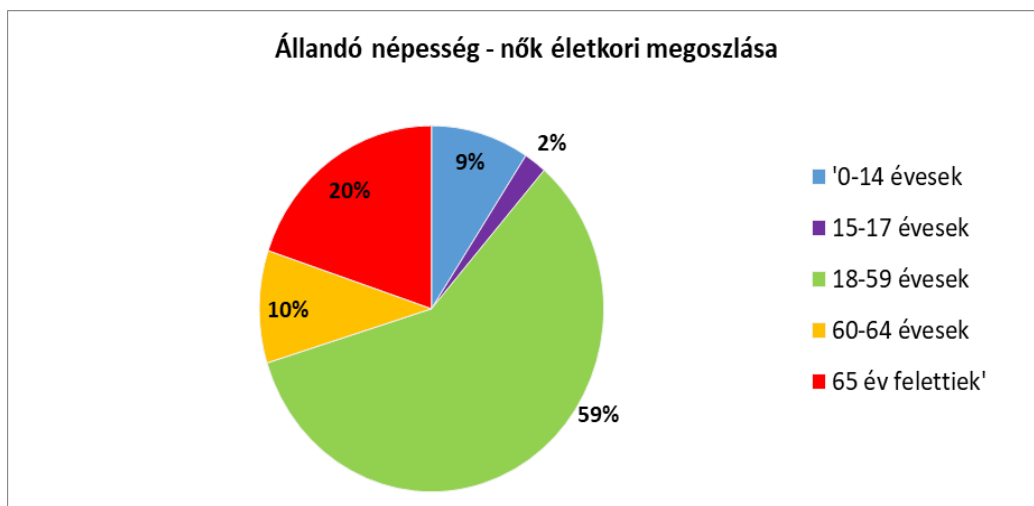
A „lakónépesség száma az év végén” elnevezésű táblázat valamint grafikonon a lakónépesség vagyis az adott területen lakóhellyel rendelkező, ám máshol tartózkodási engedéllyel nem rendelkező személyek együttes számát mutatja be. A település lélekszáma évről évre növekvő tendenciát mutat.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	145	141	286	50,70%	49,30%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			5	1,75%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	12	13	25	4,20%	4,55%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	3	8	1,75%	1,05%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	98	83	181	34,27%	29,02%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	8	14	22	2,80%	4,90%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	22	28	50	7,69%	9,79%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség száma úgy értelmezett, mint a bejelentett népességé. A 2020-as év adatait figyelembe véve az állandó lakónépesség életkor szerinti bontásában a következőképpen alakul: a Községben 145 fő férfi és 141 nő, összesen 286 fő. A korábbi évi adatokhoz képes itt lassan tapasztalható a létszám növekedés.

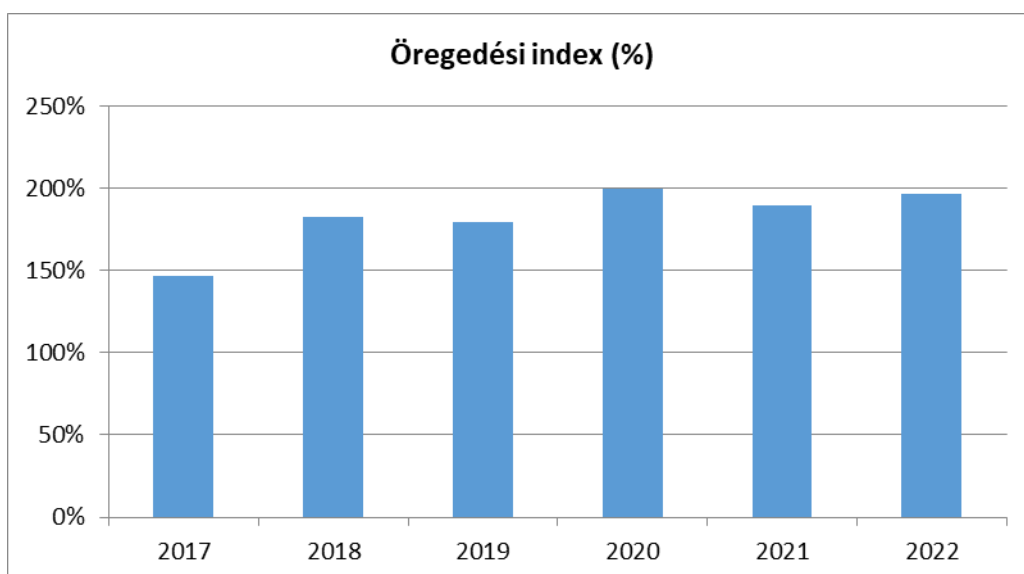

A következő adattáblánk az öregedési index alakulásáról szól.

Az öregedési index, megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: ha az index 100 alatti, akkor a 14 éve alattiak vannak túlsúlyban, vagyis a népegykezerkezerzet fiatalos. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiak vannak többen, és a település előregedő jelleget mutat. A fiatalok száma az eltelt évek során emelkedő tendenciát mutat. Az előző két táblázathoz hasonlóan kimutatható a település korösszetételének képe, jelen esetben a település öregedő jelleget mutat.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	47	32	146,88%
2018	51	28	182,14%
2019	52	29	179,31%
2020	50	25	200,00%
2021	53	28	189,29%
2022	59	30	196,67%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlási adatok az előző évekhez képest igen jelentős változást mutatnak. Magyarsarlósra jellemző volt 2016 és 2020. közötti időszakban a településről vándorlók aránya nagyon magas volt. A 2021-es évben ez az érték lényegesen csökkent, de sajnos még mindig az elvándorlások száma a nagyobb.

Fontos figyelmet szentelni arra, hogy megtartsa a település a lakosait, olyan intézkedéseket kell hozni, melyek azt segítik elő, hogy az elvándorlás aránya lényegesen alacsonyabb legyen.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-41,41
2018	4,28
2019	-12,90
2020	-40,00
2021	-9,11
2022	9,03

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás értékének felülvizsgálata során 4 évet tekintve sikerült az adatokat frissíteni. A 2017-es évhez viszonyítva, intézményi adatokat figyelembe véve elmondható, hogy a születések aránya alacsonyabb volt, mint a halálozásé.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-33,13
2018	4,28
2019	-8,60
2020	-22,22
2021	-4,56
2022	-4,51

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Szeretnénk, ha a meglévő lakosságot meg tudnánk tartani, és még a városból tudnánk vonzani kiköltöző családokat. Ehhez az kell, hogy a szolgáltatások színvonala magas legyen, a civil társadalom jól szervezetté váljon, amelyet az önkormányzat be tud vonni a helyi ügyek tervezésébe és intézésébe.

Természetesen ez akkor lehetséges, ha megmarad és fejlődik a gazdasági, infrastrukturális, szociális háttér, amely biztosítja az itt élők megfelelő, jó közérzetét, megélhetését. Alapvető célunk, hogy Magyarsarlós község, olyan település legyen, ahol a lehető legteljesebben érvényesül az az alapelv, mely szerint minden ember egyenlő.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Magyarsarlós település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, sportprogramok.

Az önkormányzat valamennyi intézménye akadálymentesített.

Magyarsarlós Község Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadta a 4/2008 (III.28.) pénzügyi és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy településünkön olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az önkormányzat tagja a Pécsi Többcélú Kistérségi Társulásnak és annak intézményeivel szociális- gyermekjóléti területen együttműködik. A közművelődési területen a Csorba Győző Megyei Könyvtárral van az önkormányzatnak együttműködési megállapodása.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A statisztikai adatokat a TEIR rendszeréből töltöttük le.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

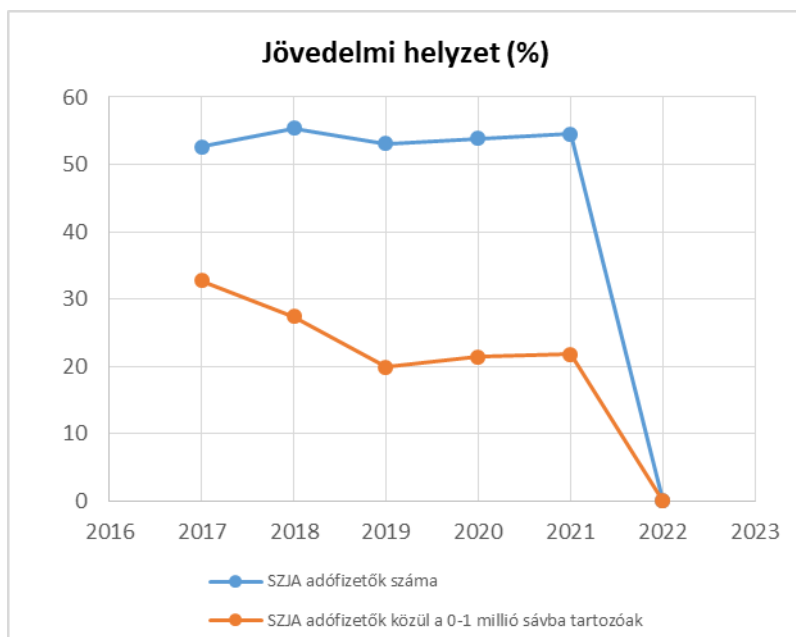
A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség. Okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelemmel rendelkező családok, személyek esetében legtöbbször az alacsony iskolai végzettség jelenti a problémát, amelynek okozata a tartós munkanélküliség, amely tovább generálja rossz lakhatási körülményeket.

Ebben a táblázatban az SZJA adófizetők száma, valamint a 0- 1 millió forintos jövedelemsávba tartozók számát találhatjuk.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	52,65	32,70
2018	55,41	27,44
2019	53,06	19,87
2020	53,85	21,43
2021	54,55	21,79
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

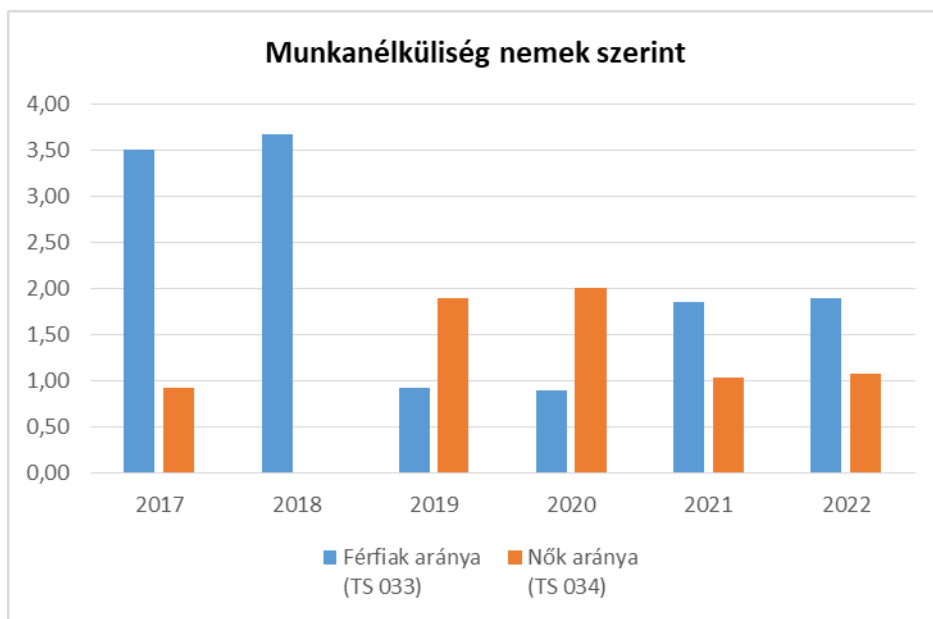
A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A nyilvántartott álláskeresők számát és arányát reprezentálja a táblázat a 15-64 éves korosztály körében. Azt vizsgáljuk, hogy milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma a férfiak és a nők körében. 2017. évtől csökken a munkanélküliek száma, a férfiak és a nők esetében is.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	3,51	0,92	2,22%
2018	3,67	0,00	1,84%
2019	0,93	1,90	1,42%
2020	0,90	2,00	1,45%
2021	1,85	1,03	1,44%
2022	1,90	1,08	1,49%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

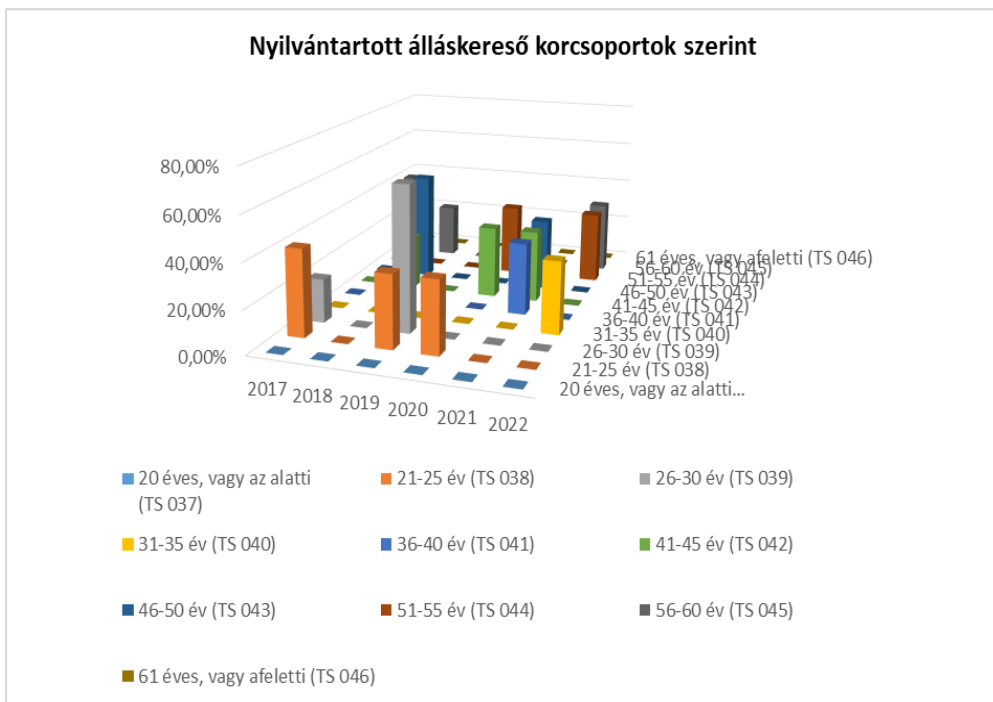
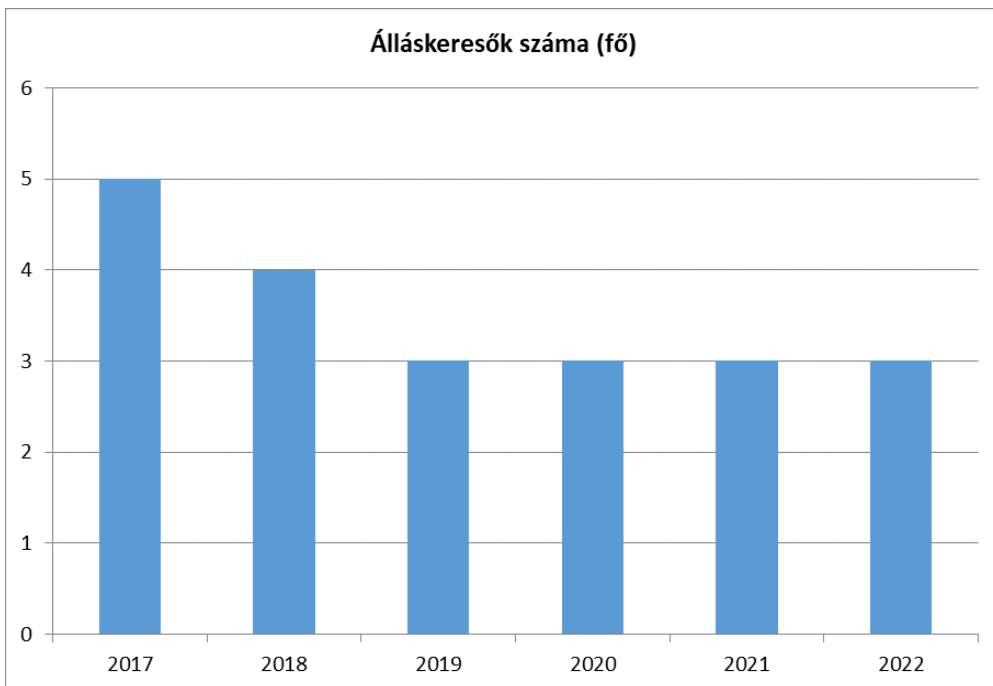

Az alábbi táblázat a nyilvántartott álláskeresők számát mutatja korcsoportos bontásban. 2017-től 2022-ig átfogó képet kapunk erről, melynél az figyelhető meg, hogy az 5 év alatt csökkent az álláskeresők száma, 2021-re mindösszesen 3 főt tartottak nyilván.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	5	4	3	3	3	3
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	40,00%	0,00%	33,33%	33,33%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00
	%	20,00%	0,00%	66,67%	0,00%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	1,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	25,00%	0,00%	33,33%	33,33%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	2,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	33,33%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%	0,00%	33,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	40,00%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

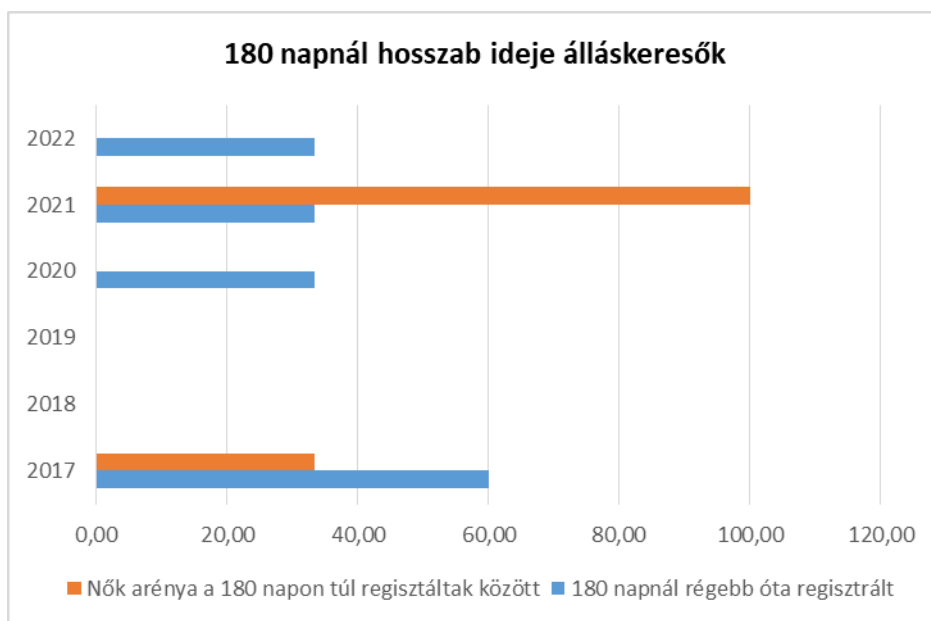
A tartós munkanélküliek aránya kerül felülvizsgálatra a következő részben.

A munkanélküliek és a 180 napnál régebb óta munkanélküliek száma és aránya elnevezésű adathalmaz feldolgozása az alábbi módon alakul.

A 2017-től 2022-ig vizsgált időszak alatt hány %-os csökkenés mutatkozik. A településen ez az arány, illetve az emelkedés a nőknél figyelhető meg leginkább a 46-50 közötti korosztálynál. A hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű, rossz lakáskörülmények között élő nők nehezen illeszkednek, illetve szocializálódnak vissza a munkás hétköznapokba.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	60,00	33,33
2018	0,00	n.a.
2019	0,00	n.a.
2020	33,33	0,00
2021	33,33	100,00
2022	33,33	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

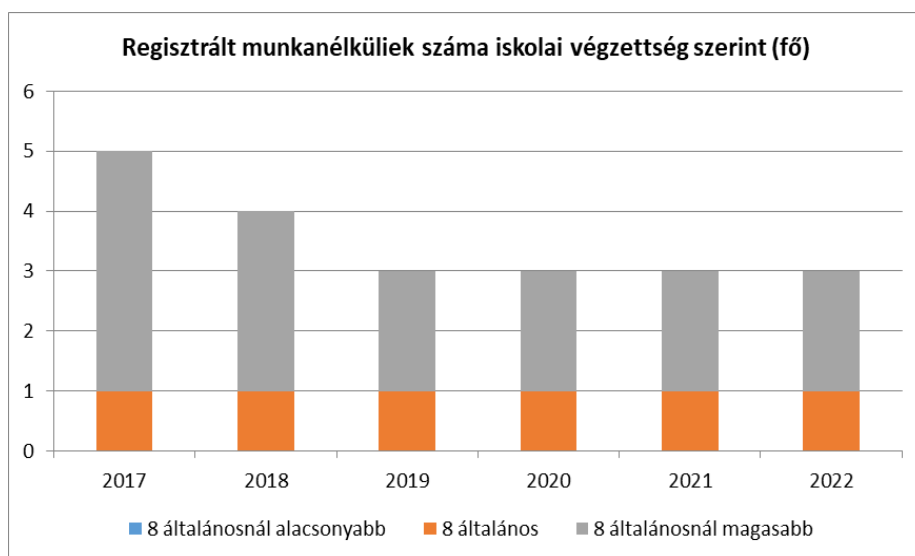

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Magyarsarlóson a regisztrált munkanélküliek számát vizsgáljuk az iskolai végzettség szerint, az adatok a következőképpen alakulnak.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	5	0	0,00%	1	20,00%	4	80,00%
2018	4	0	0,00%	1	25,00%	3	75,00%
2019	3	0	0,00%	1	33,33%	2	66,67%
2020	3	0	0,00%	1	33,33%	2	66,67%
2021	3	0	0,00%	1	33,33%	2	66,67%
2022	3	0	0,00%	1	33,33%	2	66,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2017-2022-ig vizsgált időszakban elmondható, hogy a településen élők közül nincs olyan álláskereső, aki 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezik. A 8 általánossal rendelkezők száma 1 főre csökkent. Azoknál a regisztrált álláskeresőknél, akiknek 8 általánosnál magasabb az iskolai végzettségük 2022-re 2 főre csökkent a létszámuk.

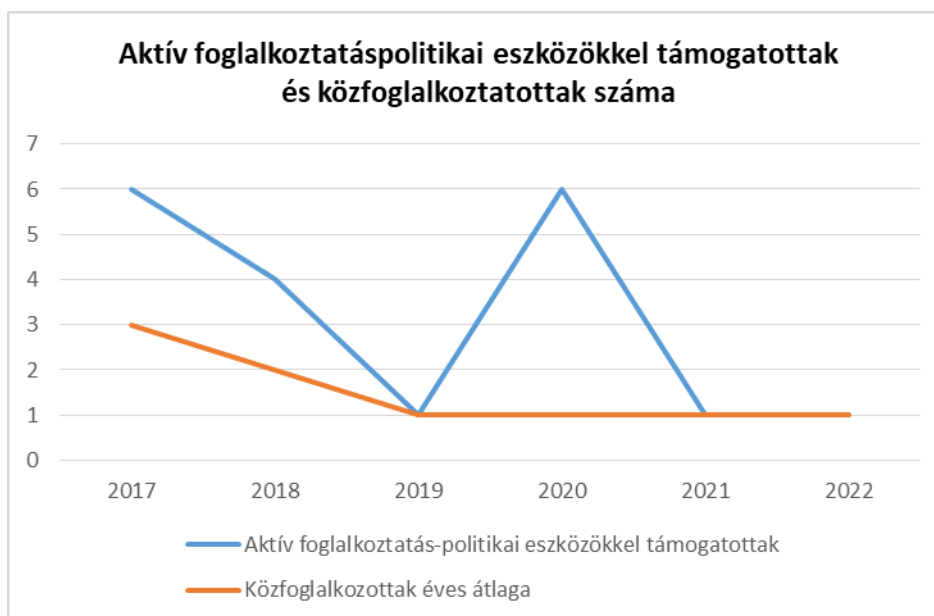
c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Lényegesen csökkent a közfoglalkoztatottak száma az elmúlt éveket tekintve.

A közfoglalkoztatásban résztvevők száma 2017-2022. között a következő képen alakult:

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	6	3
2018	4	2
2019	1	1
2020	6	1
2021	1	1
2022	1	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének potenciálját vizsgáljuk a közlekedés szempontjából, elmondható, hogy a változás nem történt az előző évekhez képest, a legközelebbi centrum elérési ideje átlagosan 15 perc, az autóbusz járatok megfelelően indulnak Pécs-Magyarsarlós és Magyarsarlós-Pécs útvonalon.

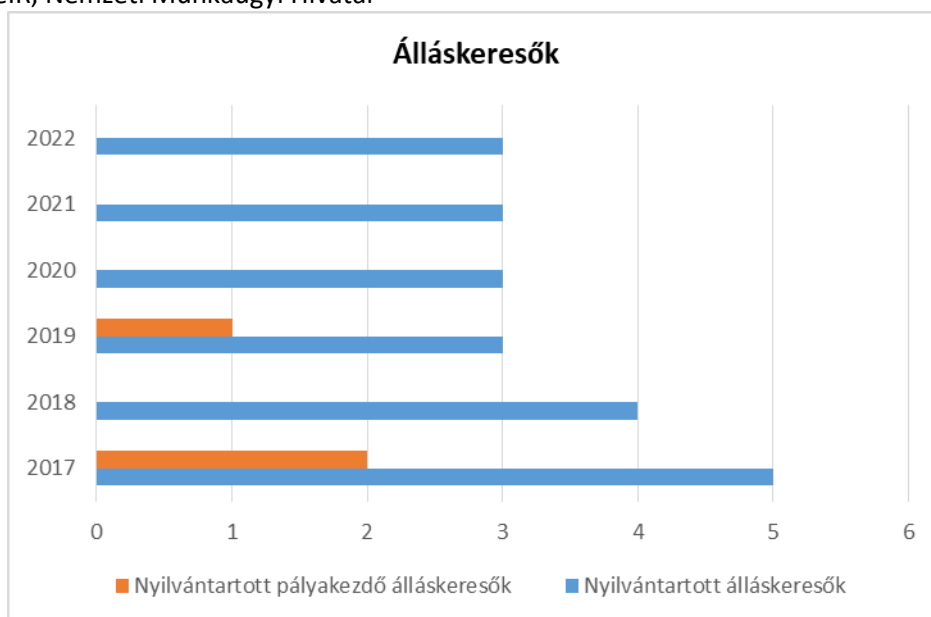
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A korábbi évekhez mérten a fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok továbbra sem indulnak a településen.

A pályakezdő álláskereső száma a vizsgált időszakban 0-ra csökkent.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	5	2
2018	4	0
2019	3	1
2020	3	0
2021	3	0
2022	3	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen nincs olyan program, ami a felnőttképzéshez segítséget nyújtana. Pécs városában több ilyen intézmény van, ami a munkaügyi központtal együttműködve biztosítja a továbbképzési lehetőségeket.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Erről adatokat nem tudunk szolgáltatni 2022-ben sem.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nincs tudomásunk.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

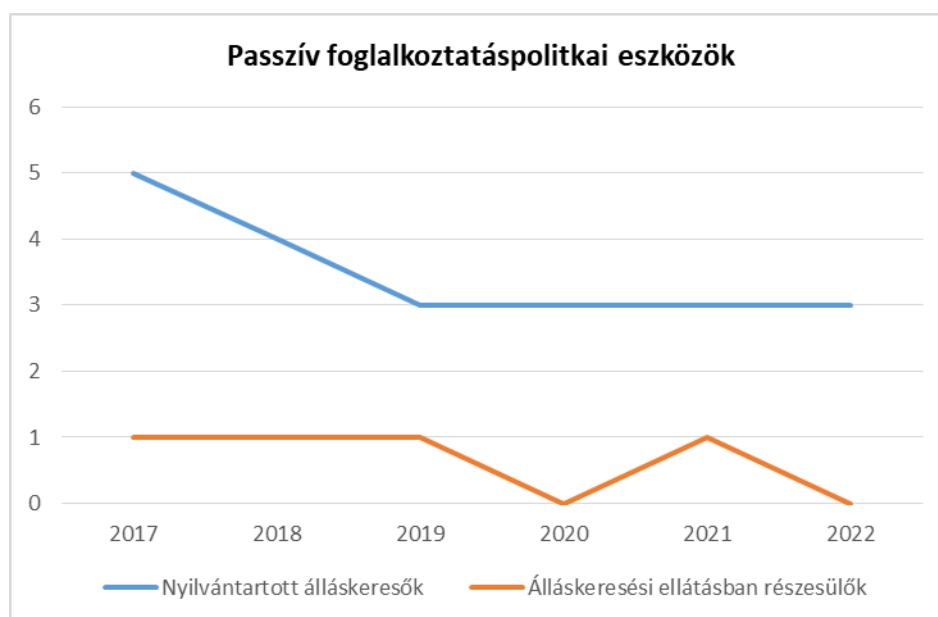
Nincs a településen erre vonatkozó tevékenység és program.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Ez a táblázat jól tükrözi, hogy a 2016-tól 2021-ig vizsgálat időszakban csökkent, a nyilvántartott álláskeresők, és az álláskeresési ellátásban részesülők száma. A 2020-2021 es évben egyre nagyobb az igény volt a szakmunkás munkaerőre.

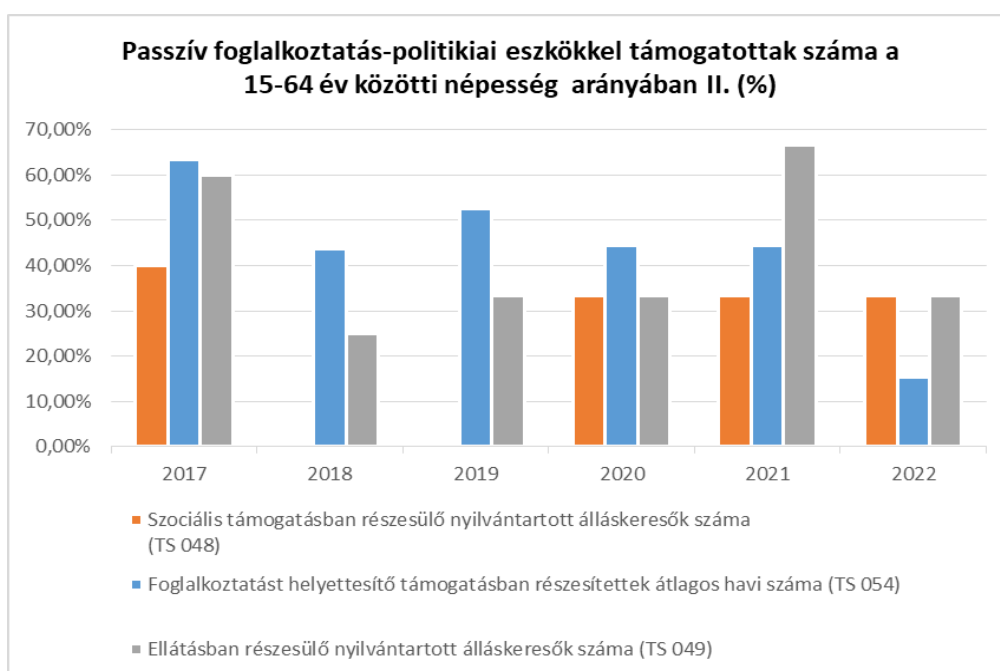
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	5	3,25%	1	20,00%
2018	4	2,58%	1	25,00%
2019	3	2,00%	1	33,33%
2020	3	2,08%	0	0,00%
2021	3	2,16%	1	33,33%
2022	3	1,74%	0	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	2	40,00%	3	63,40%	3	60,00%
2018	0	0,00%	2	43,75%	1	25,00%
2019	0	0,00%	2	52,67%	1	33,33%
2020	1	33,33%	1	44,33%	1	33,33%
2021	1	33,33%	1	44,33%	2	66,67%
2022	1	33,33%	0	15,33%	1	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A következő táblázatban az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos számát láthatnák 2016-tól 2021-ig. Erre vonatkozólag a településen nincs adatunk, illetve nincs részesülő.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH

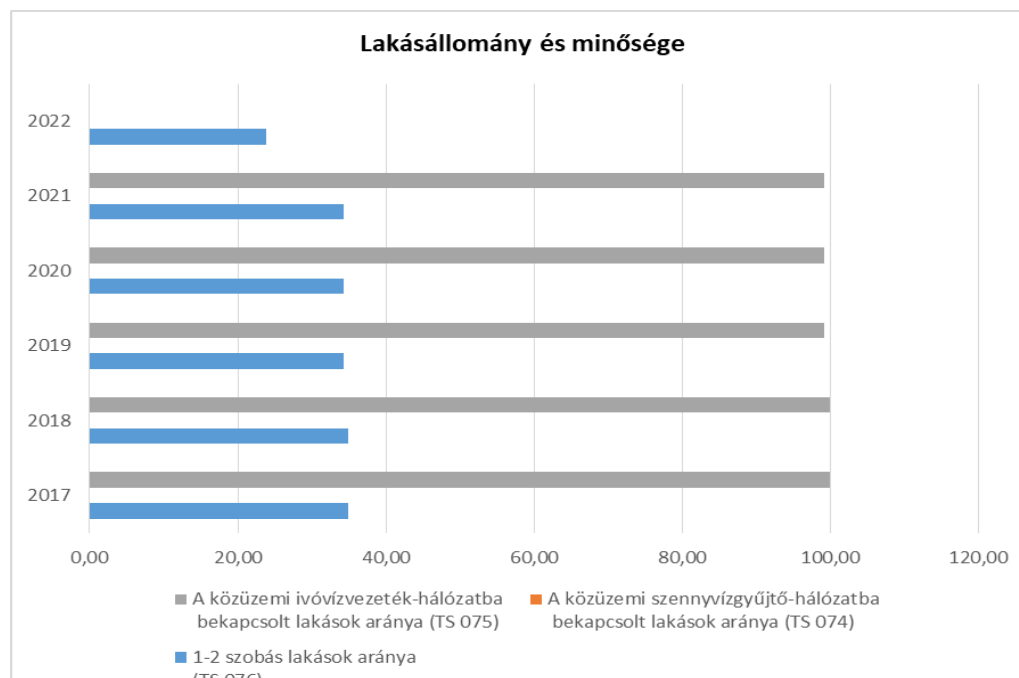
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Magyarsarlósón 2016-tól 2021-ig minimálisan növekedett a lakásállomány száma.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	109	0	0,00	34,86	0,00	100,00
2018	109	0	0,00	34,86	0,00	100,00
2019	111	2	18,02	34,23	0,00	99,10
2020	111	0	0,00	34,23	0,00	99,10
2021	111	0	0,00	34,23	0,00	99,10
2022	109	0	0,00	23,85	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Bér és szociális lakások nincsenek a településünkön.

b) szociális lakhatás

Községünkben nem küzdünk a hajléktalanság, illetve veszélyeztetett lakhatási helyzetek problémáival.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Magyarsarlóson zártkerti terület is található, amelyeken préházakat, gazdasági épületek találhatóak.

e) lakhatást segítő támogatások

Községünkben néhány háztartás részesül lakásfenntartási támogatásban. 2019-től 2021-ig összesen 3-an.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	0
2018	n.a.	0
2019	n.a.	0
2020	n.a.	103
2021	n.a.	104
2022	n.a.	105

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

2020-2022-ben továbbra se merül fel ez a kérdés kör a segélyezés kapcsán.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A zártkerti ingatlanokban élők száma nem túl magas, ezeknek a területeknek a megközelíthetősége, elfogadható.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum, mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Magyarsarlós településen nincsenek telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Magyarsarlóson a gyermekek és felnőttek számára egy háziorvosi szolgálat működik, amely nincs külön választva. Szakellátásra Pécsre járnak szükség esetén a lakosok.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	0	9	1,00
2018	0	0	0	0	10	2,00
2019	0	0	0	0	9	2,00
2020	0	0	0	0	10	1,83
2021	0	0	0	0	9	0,45
2022	0	0	0	0	8	0,00

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, korai gyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő, rehabilitációs ellátások Pécssett biztosítottak.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen nincs közétkeztetés.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A helyi sportélet nincs jelen a településen. Nagyon alacsony a lélekszám, nem működik helyben óvoda, iskola.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a szociális alapszolgáltatások keretében a házi segítségnyújtás, (társulás formájában), falugondnoki szolgálat, gyermekjóléti szolgálat keretében valósul meg.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Nincs drogprevenciós szolgáltatás.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs erre vonatkozó tevékenység és adat.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Nincs erre vonatkozó tevékenység és adat.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

Nincs a településen népkonyha.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakó-és utcaközösségek, szülői közösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a felekezeti közösségek, a civil szervezetek és a nemzetiségek.

A falu lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük. A Falugyűlés, az önkormányzat által szervezett közösségi programok, falunap.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	467	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen nincsenek etnikai, kisebbségi konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Nincs erre vonatkozó adat.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen nincs nemzetiségi önkormányzat.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Nincs erre vonatkozó tevékenység.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nyugdíj előtt álló munkanélküliek nem tudnak elhelyezkedni.	Elhelyezkedés segítés, munkaügyi központtal való kapcsolattartás, esetleges munka felajánlása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	145	141	286	50,70%	49,30%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)				1,75%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	12	13	25	4,20%	4,55%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	3	8	1,75%	1,05%

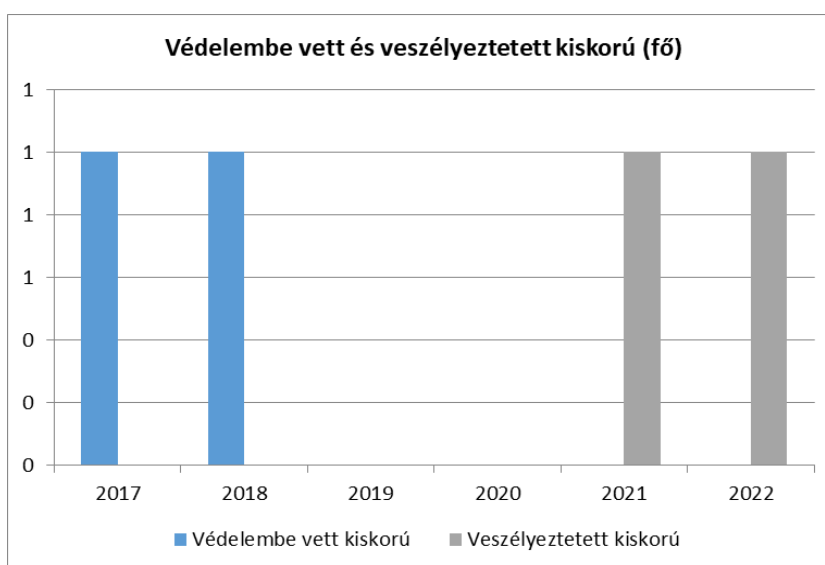
Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A védelembe vett kiskorú gyermekek száma a településen, a 2021-2022-es években 0 volt. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 1.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	1	n.a.
2018	1	n.a.
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	1
2022	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2021-re 0.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	1
2018	0
2019	1
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	1	0	1
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A település nincs rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek. Az elmúlt években nem volt szünidei étkezésre vonatkozó kérelem.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincs erre vonatkozó adat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs erre vonatkozó adat.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen nincs védőnői szolgálat, 1 fő kirendelt védőnő pécsi körzetből van kijelölve.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Magyarsarlóson nincs különválasztva a felnőtt és a gyermekorvosi rendelés.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen nincs rehabilitációra, korai fejlesztésre lehetőség.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Nincs erre vonatkozó szolgáltatás.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen nincs bölcsődei és óvodai ellátás.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	n.a.
2020	0	n.a.
2021	0	n.a.
2022	0	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- f) gyermekvédelem;

A településen az önkormányzati hivatal jelzőrendszerként működő pécsi Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint a környékbeli iskolával együttműködik, szükség esetén az esetmegbeszéléseknek helyszínt biztosít.

- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetbe került családok számára az önkormányzat pénzbeli (kamatmentes szociális kölcsön, rendkívüli települési támogatás), valamint természetbeni lakhatáshoz (villany, áram számla) kapcsolódó támogatást tud nyújtani.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen van egy nagy méretű futballpálya, kevés kihasználtsággal.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A kedvezményes támogatásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítja az önkormányzat.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincs ilyen program a településen.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs ilyen program a településen.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nincs erre vonatkozó adat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A településen nincs erre vonatkozó adat.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	0	0	n.a.
2018	0	0	n.a.
2019	0	0	n.a.
2020	0	0	n.a.
2021	0	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen nincs óvoda, a gyerekek Olaszra járnak óvodába és iskolába.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	0	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	0	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	0	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	0	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	n.a.	n.a.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	0	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	0	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	0	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs róla információnk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

A településen nincs iskola.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az Önkormányzat biztosítja a hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek szünidei étkezését, a nehéz élethelyzetben lévő szülők számára települési támogatást.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részvesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen élő gyermekek az Olaszi Általános Iskolába járnak, vannak, akik tanulási nehézséggel küzdenek	Az iskola felzárkóztatás keretein belül biztosítja a gyermekek tanulási, fejlesztési lehetőségét. A Csányi-programban való részvétel
A családok ünnepek előtti támogatásra szükség van.	Minden évben Mikulás ünnepség megszervezésére kerül sor, valamint az összes háztartás karácsony előtt anyagi támogatást kap.
A településen élő felsőoktatásban tanuló fiataloknak nehézséget okozhat a kollégiumi díj, vagy a tandíj kifizetése	Az önkormányzat települési támogatás keretében féléves periódusokra meghatározva, havi tízezer forint támogatást ad.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

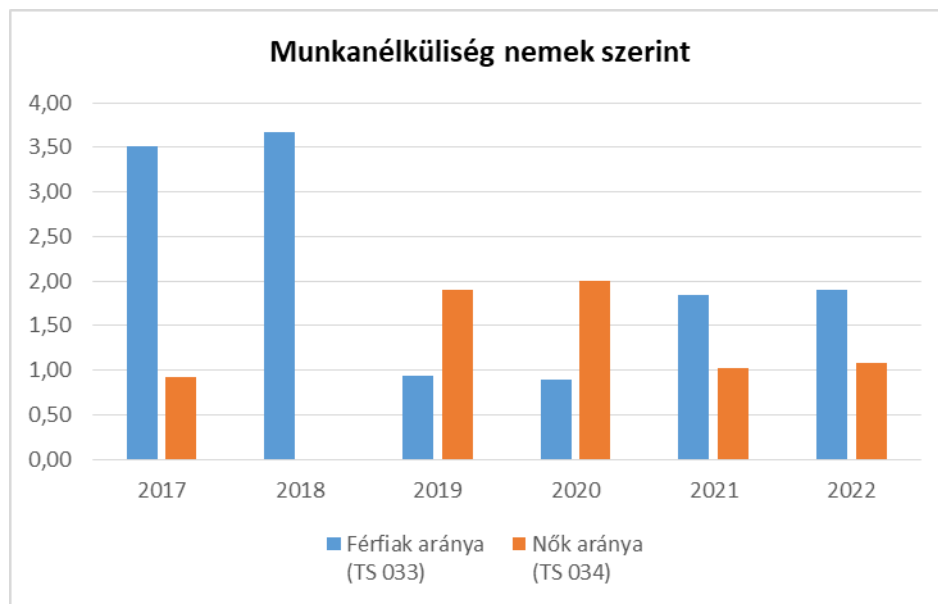
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A 2016-2021 közötti időszakot tekintve a nyilvántartott álláskeresők száma csökkenést mutatott, a nemek szerinti ráta a táblázatban jól látható.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	3,51	0,92	2,22%
2018	3,67	0	1,84%
2019	0,93	1,9	1,42%
2020	0,9	2	1,45%
2021	1,85	1,03	1,44%
2022	1,9	1,08	1,49%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

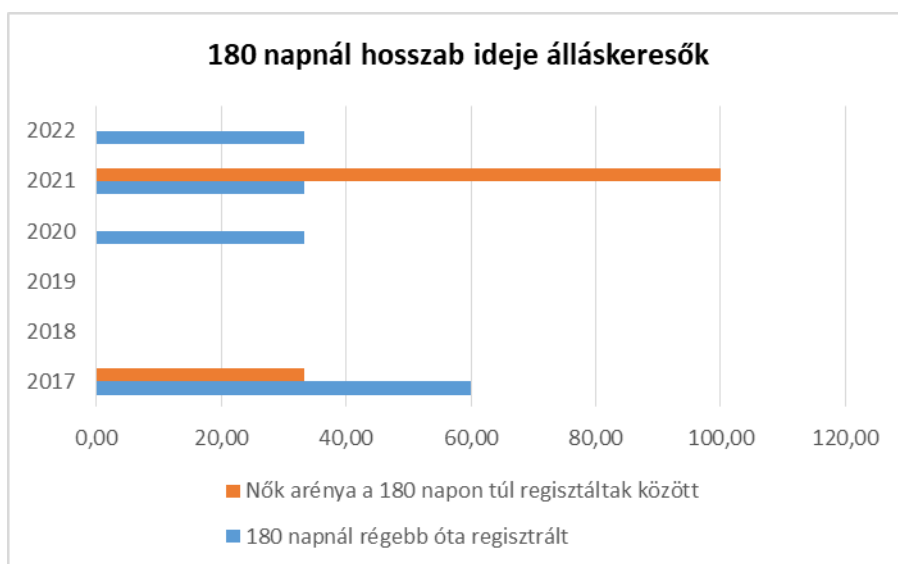

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	60	33,33
2018	0	n.a.
2019	0	n.a.
2020	33,33	0
2021	33,33	100
2022	33,33	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen 3 fő álláskereső van nyilvántartva, melyek nők.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen nincs erre vonatkozó képzés. 2022-ig nem történt ebben a témakörben változás.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A településen nincs lehetőség arra, hogy az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedjenek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A rendelkezésünkre álló adatok alapján nem mutatható ki bérkülönbség.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	n.a.
2020	0	n.a.
2021	0	n.a.
2022	0	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nem működik sem bölcsődei, sem óvodai ellátás és kirendelt védőnő van.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családban bekövetkezett nők elleni erőszakról az elmúlt évek során nem történt jelentés a településen.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen nem működik anyaoththon, sem családok átmeneti otthona.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A képviselőtestület tagjai között folyamatosan megfigyelhető a nők jelenléte.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

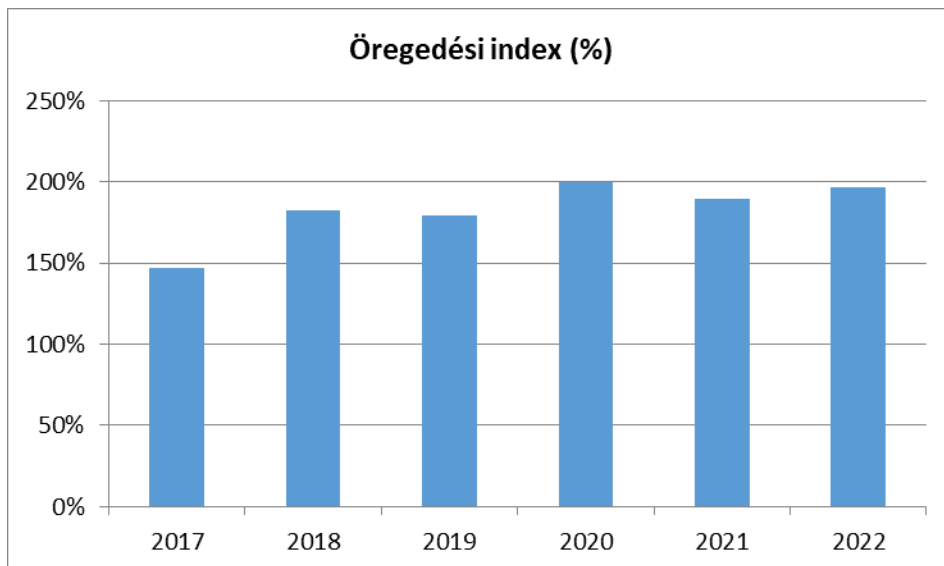
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs a településen erre vonatkozó intézkedési terv	Jelenleg nincs erre vonatkozó intézkedési terv

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	47	32	146,88%
2018	51	28	182,14%
2019	52	29	179,31%
2020	50	25	200,00%
2021	53	28	189,29%
2022	59	30	196,67%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

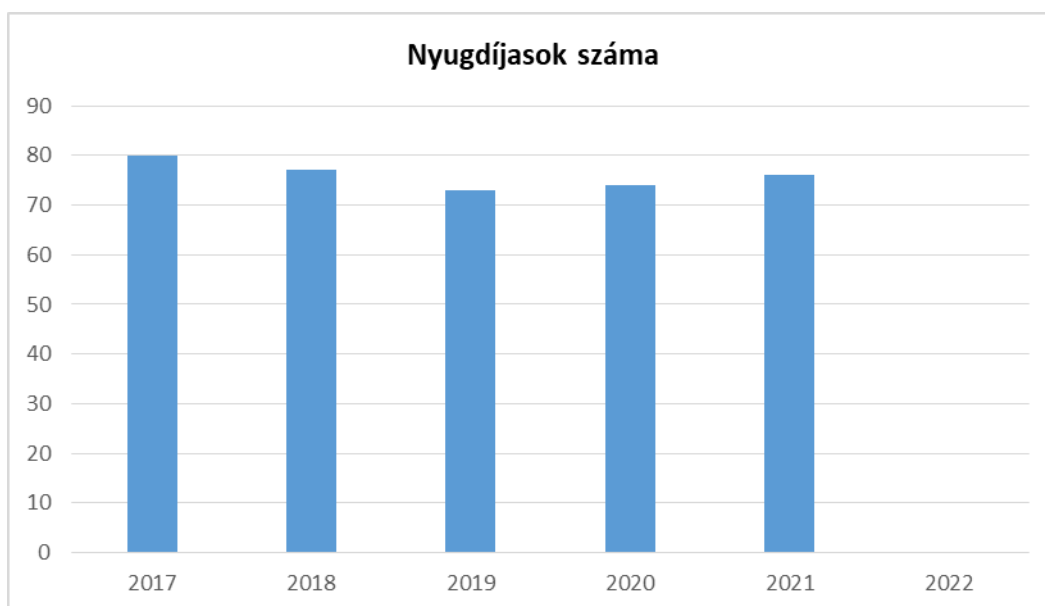

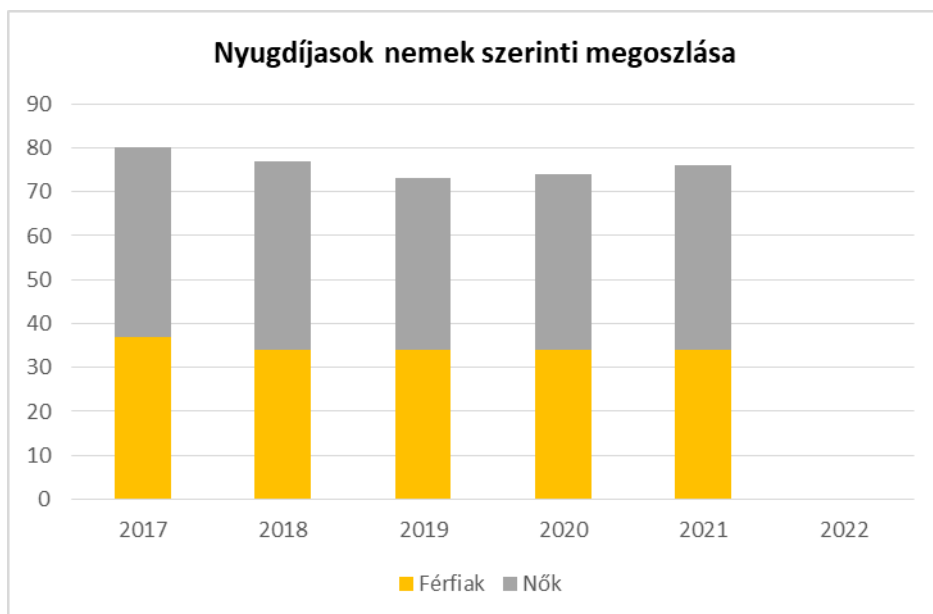
2017-től a nyugdíjban és a hozzá kapcsolódó egyéb járandóságban részesülők száma alacsonyabb számot mutat, melyet a táblázatok és grafikonok jól tükröznek.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	37	43	80
2018	34	43	77
2019	34	39	73
2020	34	40	74
2021	34	42	76
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

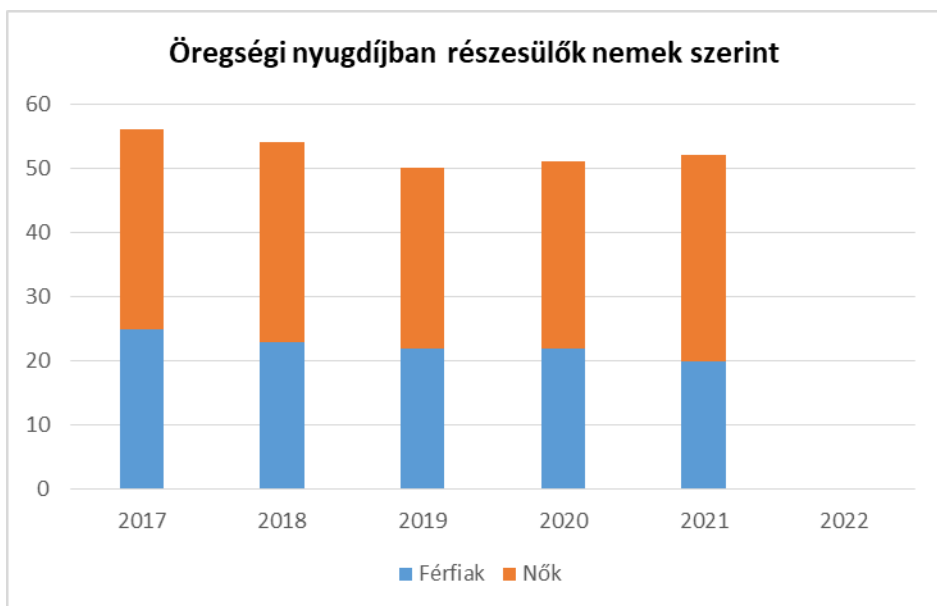

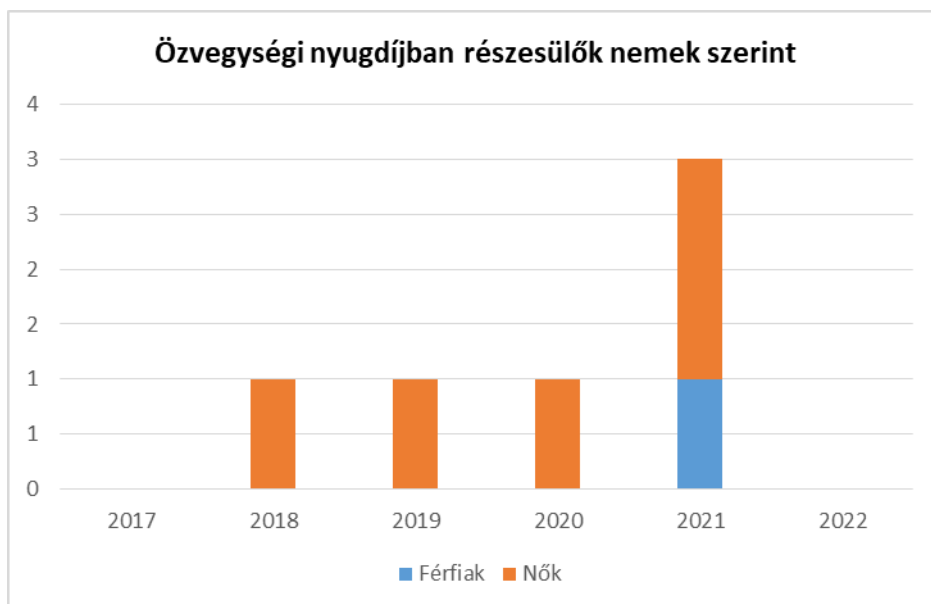
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	0	0	25	31	0	0	0
2018	0	0	23	31	0	1	0
2019	0	0	22	28	0	1	0
2020	1	0	22	29	0	1	0
2021	1	0	20	32	1	2	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

A 6.1.2. táblázat a nyugdíjszerű ellátások felosztási arányát mutatja be.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Magyarsarlós településén nincsenek adatok arról, hogy lehetőség lenne tevékeny módon eltölteni a nyugdíjas kort sem önkormányzati, sem Munkaügyi Központ által támogatott, sem civil vagy egyéb más módon.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	5	4	3	3	3	3
41-45 év (TS 042)	Fő	0	1	0	1	1	0
	%	0,00%	25,00%	0,00%	33,33%	33,33%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	2	0	0	1	0
	%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	33,33%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	1	0	1
	%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%	0,00%	33,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	1	0	0	0	1
	%	40,00%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Településünkön a tevékeny időskori foglalatosságok, mint például az élethosszig tartó tanulás, az idősek, a nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, vagy foglalkoztatásukat támogató egyéb programok nem valósultak meg, nincs adat róluk.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs adatunk, információnk erről.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A 65 évnél idősebb lakosság száma 2017 óta lassú növekedést mutat, melyet a következő táblázat jól prezentál.

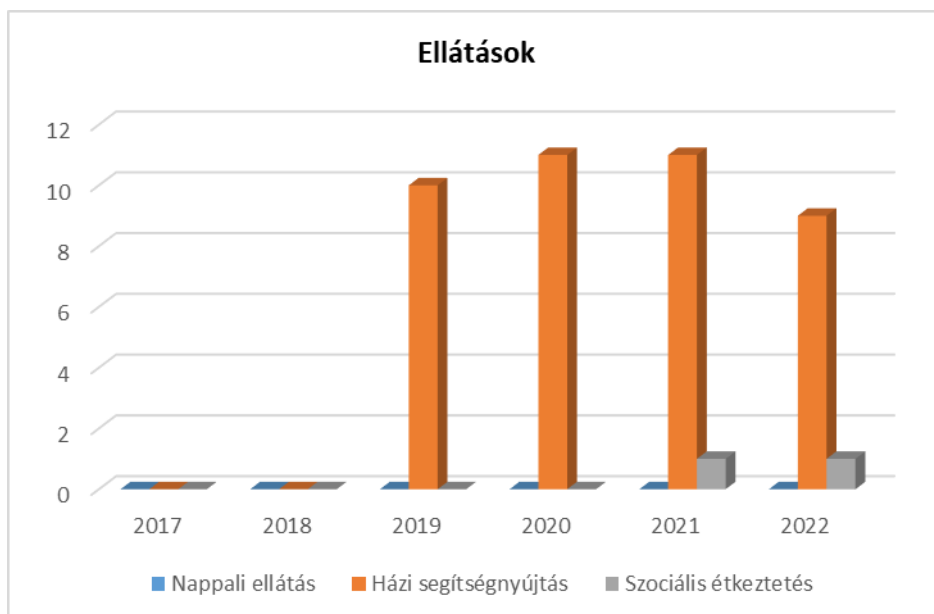
6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	47	0	0	0
2018	51	0	0	0
2019	52	0	10	0
2020	50	0	11	0
2021	53	0	11	1
2022	59	0	9	1

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Általánosságban leszögezhető, hogy az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások a település minden lakója részére, így az időskorúak részére is biztosított. A falugondnok az idősek számára is az alábbi alapfeladatokat látja el:

- szociális ellátás biztosítása,
- egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutás segítése

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Magyarsarlós településén belül mozi, színház és hiányában csupán a könyvtár-látogatásokról, a közművelődési intézmény rendezvényein való részvételről, a templomi vallásgyakorlásról, illetve a sportrendezvényeken való részvételről tudunk adatokkal szolgálni.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártassága az elmúlt évek során folyamatosan bővült.

c) a generációk közötti programok.

A településen nincs erre vonatkozó program.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedülálló idősek életkörülményeinek feltérképezése	Elszigeteltség megszüntetése, bevonása az időseknek a helyi programokban, az interakciók számának növelése, szociális gondozás elősegítése.
Egyedül élő idősek	Idősbarát programok számának növelése, ünnepek megszervezésénél az idősebb korosztály bevonása.

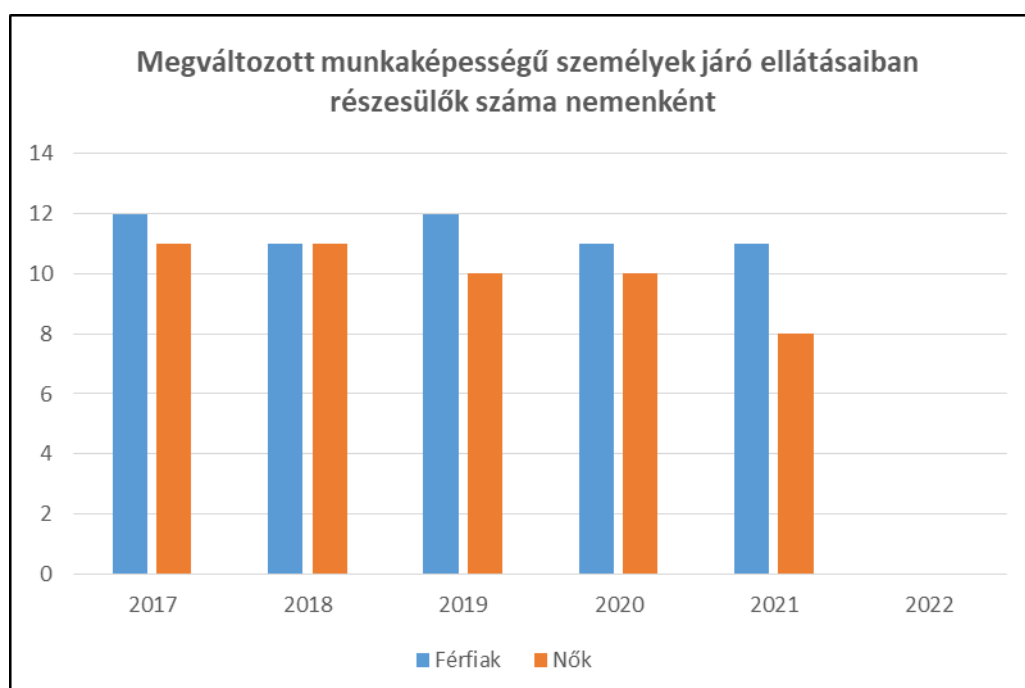
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma a férfiak és a nők esetében is csökkent.

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	12	11	23
2018	11	11	22
2019	12	10	22
2020	11	10	21
2021	11	8	19
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők nincsenek községünkben.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nincs erre vonatkozó program a településen.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs adatunk hátrányos megkülönböztetésről

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nincs erre vonatkozó program, szolgáltatás.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen nincs rehabilitációs ellátás.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Magyarsarlós község további célja, hogy lehetőség szerint akadálymentes környezetet továbbra is biztosítson, a felépülő új közintézmények kialakításánál is.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A településen a sportpálya, és a művelődési ház megközelíthető mindenki számára.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzati hivatal, orvosi rendelő, akadálymentesített.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A parkok közösségi területek megközelíthetőek.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye stb.);

Nincs erre vonatkozó adatunk. Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élő személyek nincsenek községünkben.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nincs ilyen juttatás.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nincsenek ilyen jellegű programok a településen.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Jelenleg nem került ilyen program előtérbe, mert a településen nincs erre vonatkozó tevékenység.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Jelenleg nincs a településen erre vonatkozó intézkedési terv.	Jelenleg nincs erre vonatkozó intézkedési terv

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Lakosság érdekeit szolgáló felújítások szükségességek	Járdák, utak felújítása, csapadék és vízvezető árok építése.
Infrastrukturális fejlődés	Szennyvízhálózat kiépítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Településünkön a civil szervezetek folytatnak tevékenységeket.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Önkormányzatunk együttműködik a környező települési önkormányzatokkal, hiszen vannak közös pályázatok.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem releváns, a településen nincs nemzetiségi önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományörzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere a személyes kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A település működtet HEP fórumot.

- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összgezése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nyugdíj előtt álló álláskeresők beintegrálása, gyors elhelyezkedése	Az önkormányzat akár közfoglalkoztatás keretében is igyekszik lehetőséget teremteni az álláskeresők számára.
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. A településen élő gyermekek az Olaszi Általános Iskolába járnak, vannak, akik tanulási nehézséggel küzdenek 2. A településen élő felsőoktatásban tanuló fiataloknak nehézséget okozhat a kollégiumi díj, vagy a tandíj kifizetése 3. Magyarsarlósi családok segítése 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az iskola felzárkóztatás keretein belül biztosítja a gyermekek tanulási, fejlesztési lehetőségét. A Csányi-programban való részvétel 2. Az önkormányzat települési támogatás keretében féléves periódusokra meghatározva, havi tízezer forint támogatást ad. <p>Szabadidős programok szervezése, kiemelt figyelem az ünnepekre.</p>
Idősek	<p>Egyedülálló idősök életkörülményeinek feltérképezése</p> <p>Generációs programok számának növelése</p>	<p>Elszigeteltség megszüntetése, szociális gondozás megerősítése</p> <p>Több olyan rendezvény szervezése, amelyben az idősebb korosztály részt tud venni</p>
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	<p>Lakosság érdekeit szolgáló felújítások szükségesek</p> <p>Lakosság érdekeit szolgáló infrastrukturális felújítások fontossága.</p>	<p>Járdák, utak felújítása, csapadék és vízelvezető árok építése,</p> <p>Szennyvíz hálózat kiépítése</p>

Jövőképünk

A Magyarsarlós Község Önkormányzat legfontosabb célja a településünkön élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A 2025. évi felülvizsgálat során módosított táblázat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Közlekedés	Lakosság érdekeit szolgáló út- és járdafelújítások szükségesek	Az önkormányzat célja, hogy a településen élők megfelelő minőségű, járdákon, utakon közlekedhessenek. Mind az időseknek, mind a kisgyermekeseknek a babakocsival történő könnyebb közlekedés biztosítása a fő cél.	helyi gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2030)	járdák, utak felújítása, csapadék és vízvezető árok építése.	Magyarsarlós Község Önkormányzata	2028.11.01. Az intézkedés folyamatos.	felújítások megvalósulása	pályázati forrás, költségvetés	Folyamatos pályázati lehetőségekkel, karbantartással	önálló intézkedési terv
2	Szennyvízelvezetés	Lakosság érdekeit szolgáló infrastrukturális felújítások szükségesek	A településen élők számára szennyvízelvezetés kérdéseinek a megoldása.	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2030)	szennyvízhálózat kiépítése a településen.	Magyarsarlós Község Önkormányzata	2028.11.01. Elvégezve Az intézkedés megvalósult.	a terv megvalósulása, kivitelezés	pályázati forrás	Folyamatos pályázati lehetőségekkel.	önálló intézkedés
3	Közvilágítás korszerűsítése	A lakosság érdekeit szolgáló közvilágítási felújítás szükséges.	Az önkormányzat célja, hogy a településen lévő közvilágítás egy korszerű fejlesztés, és a mai igényeknek megfelelő legyen.	helyi gazdasági program	Magyar nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia (2030)	Közúti lámpák cseréje modern, energiatakarékos, és korszerű lámpatestekre.	Magyarsarlós Község Önkormányzata	2028.11.01.		Pályázati forrás, költségvetés	Folyamatos pályázati lehetőségekkel.	térségi együttműködés több településsel
4	Közösségi tér kialakítása	Lakosság érdekeit szolgáló parkosítás, közösségi tér kialakítása	Az önkormányzat célja, hogy rendezvények alkalmával lehetőség legyen egy olyan helyszín biztosítására, hol a lakókkal közösen	helyi gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2030)	Tetővel ellátott terület kialakítása, kemence, sütő építése	Magyarsarlós Község Önkormányzata	2025.01.01.	terv megvalósulása, résztvevők száma	pályázati forrás, költségvetés	Folyamatos pályázati lehetőségekkel, illetve a költségvetéssel	önálló intézkedési terv

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
			tudnak akár gasztronómiai rendezvényeket is megtartani.									

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Kiemelt figyelem a nyugdíj előtt álló álláskeresőkre	A regisztrált álláskeresők száma viszonylag stabil, megjelentek az 59 év feletti korosztályban is álláskeresők.	a nyugdíj előtt állók elhelyezkedésének segítése	helyi gazdasági program és önkormányzati költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia (2030)	a tendencia visszaszorítása a munka helyteremtésen keresztül és a képzések segítségével; rész- és távmunka szorgalmazása és népszerűsítése, internet használat szorgalmazása	Polgármester, Képviselő testület	2028.11.01. Folyamatos intézkedési terv	igénybe vevők	pénzügyi és humán erőforrás	képviselő testületi határozat	önálló intézkedési terv
---	--	---	--	---	--	--	----------------------------------	---	---------------	-----------------------------	-------------------------------	-------------------------

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Kiemelt figyelem a gyermekekre	Magyarsarlós településen a gyermekek száma figyelemre méltó, az iskolába tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek is járnak.	Iskolai felzárkóztatás keretein belül tanulás fejlesztése.	helyi gazdasági program, önkormányzati költségvetése	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az olasz iskolában korrepetálás. A Csányi-programban való részvétel.	Polgármester, Képviselő testület	2028.11.01. Folyamatos intézkedési terv.	részt vevő gyermekek száma	pénzügyi és humán erőforrás	Képviselő testületi határozat az intézkedéssel kapcsolatban	önálló intézkedési terv
2	Felsőoktatásban részt vevő hallgatók támogatása	A településen élő fiatal felnőttek közül, többen felsőoktatási intézményben szeretnének tanulni.	A hátrányosabb anyagi helyzetben lévő fiatal felnőttek támogatása	helyi gazdasági program, önkormányzati költségvetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Képviselő-testületi határozat keretében 6 hónapra megállapítható támogatás.	Polgármester, Képviselő testület	2028.11.01. Az intézkedési terv folyamatos.	ösztöndíjban részesülők száma	pénzügyi és humán erőforrás	Képviselő testületi határozat az intézkedéssel kapcsolatban	önálló intézkedési terv
3	Magyarsarlósi családok segítése	Magyarsarlóson élő családok segítése	Szabadidős programok szervezésével, Mikulásnap rendezvény megtartásával, karácsonyi előtti ajándékozással jobbá tenni a családok életét.	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Az intézkedés rövid és hosszútávú célja, hogy a gyermek és családok részére foglalkozások, programok, karácsony előtti ingyenes ajándékozási megrendezése folyamatos legyen.	Magyarsarlós Község Önkormányzat	2028.11.01. Állandó, folyamatos intézkedési terv.	részt vevők száma	humán erőforrás, pályázati forrás, költségvetés	Képviselő-testületi határozat a döntéssel kapcsolatban	önálló intézkedési terv

IV. Az idősek esélyegyenlősége

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
1	Egyedülálló idősök életkörülményeinek feltérképezése	Az idősök könnyen elszigetelődnek, növekszik az elszigetelt idős 65 éve felettiiek száma.	Elszigeteltség megszüntetése, bevonása a helyi programokba . A találkozások számának növelése, szociális gondozás erősítése.	helyi gazdasági program, önkormányzati költségvetés	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Felmérés, igényfelmérés, informatikai tréningek,	Polgármester, képviselő testület	2028.11.01. Folyamatos intézkedési terv.	az igénybe vevők létszáma, elégedettségi kérdőív	pénzügyi és humán erőforrás	képviselő testületi határozat	önálló intézkedési terv
2	Idősbarát programok	Egyedül élő idősök a településen.	Az önkormányzat szeretné növelni idős barát programok számát.	gazdasági program	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Idős barát programok szervezés, ünnepi alkalmak, eseményekhez kötődően. Rövid távú cél: 2024. december 31.- 1 program Közép távú cél: 2026.december 31- évi 2 program Hosszú távú cél: 2028. november 01. - évi 3 program	Magyarsarlós Község Önkormányzat	2028.11.01. Folyamatos intézkedési terv.	részt vevők száma	humán erőforrás, költségvetés	Képviselő testületi határozat az intézkedéssel kapcsolatban	önálló intézkedési terv

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

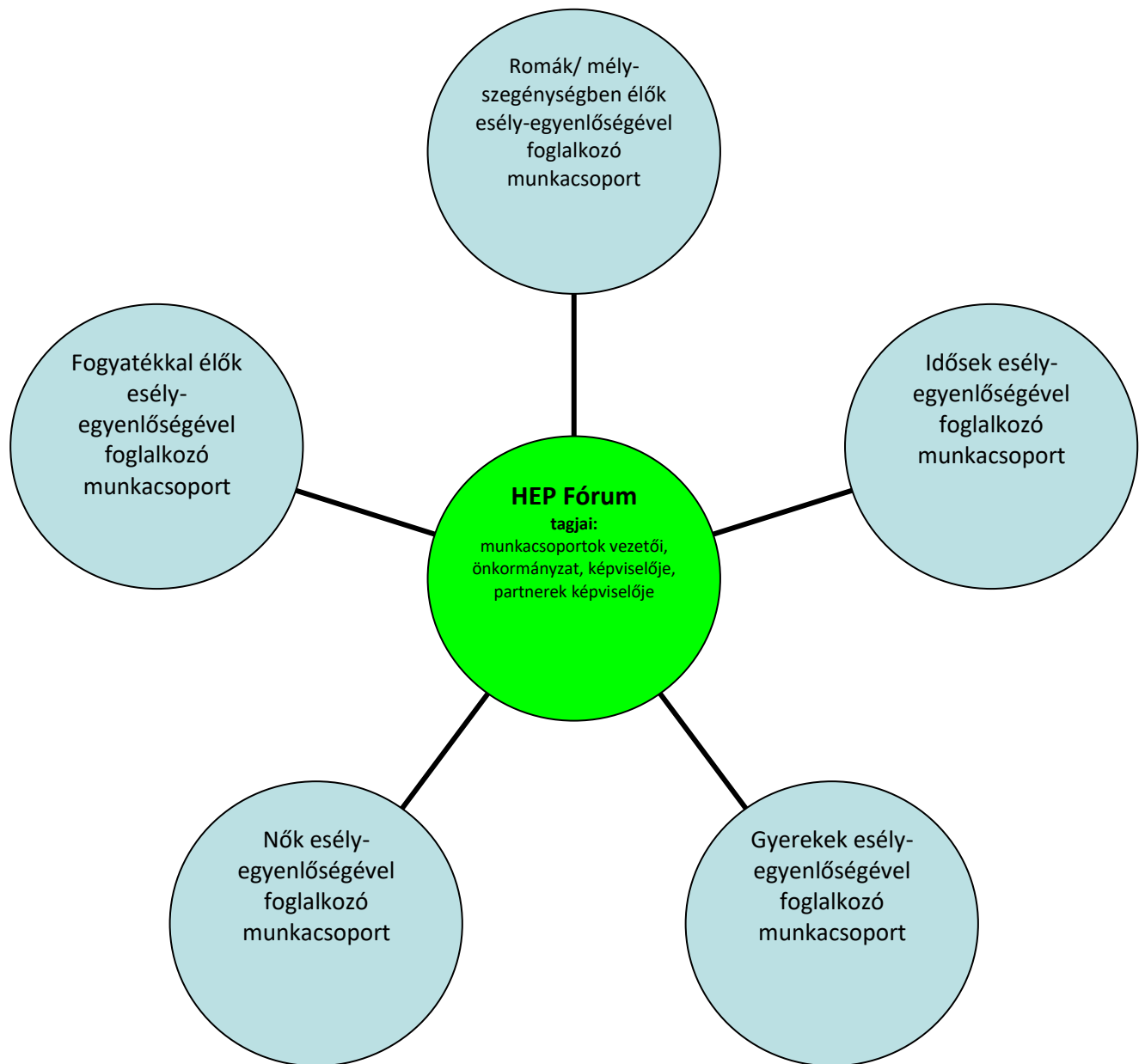
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosság szám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Magyarsarló község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Magyarsarlós község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 37./2023.(XI.24.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

2023. 11.27.

KIVONAT

Magyarsarlós Községi Önkormányzat képviselő-testülete 2023. november 24-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Szám: 37./2023.(XI.24.) sz. határozat

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

HATÁROZAT

Magyarsarlós Községi Önkormányzat képviselő-testülete 4 igen szavazattal az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. tv. (Ebktv.) 31.§-a alapján a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról határoz.

Felelős: polgármester

Határidő: értelem szerint

Kapják:

1./ Irattár

2./ Kanyik Diána HEP-referens

K.m.f.

Dukai Zoltán s.k.
polgármester

dr. Jávorcsik Béla s.k.
jegyző

A kivonat hiteles: 2023. november 27

KIVONAT

Magyarsarlós Községi Önkormányzat képviselő-testülete 2025. november 26-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Szám: ...55.../2025.(XI.26.) sz. határozat

Tárgy: HEP felülvizsgálatának jóváhagyása

HATÁROZAT

Magyarsarlós Községi Önkormányzat képviselő-testülete négy igen szavazattal – egyhangúlag- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. tv. (Ebktv.) 31.§-a alapján a helyi esélyegyenlőségi program módosítását jóváhagyja.

Felelős: polgármester

Határidő: Értelem szerint

Erről jegyzőkönyvi kivonaton értesül:

1./ irattár

2./ Kanyik Diána, Nagykozári Közös Önkormányzati Hivatal
K.m.f.

Molnár Kitti s.k.
polgármester

dr. Jávorcsik Béla s.k.
jegyző

A kivonat hiteles: 2025. november 27.

